

نام استان / منطقه / مدرسه:

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

کد دانش آموز:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸

زمان آزمون: ۶۰ دقیقه

ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح

نام دبیر:

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

سؤال‌های آزمون هماهنگ کشوری درس فارسی پایه نهم خرداد ماه ۱۴۰۳ - نوبت صبح مهرآموزشگاه

این آزمون دارای ۱۶ سؤال است و در ۳ صفحه طراحی شده است.

عزیزتر از جانم!

تو در هر جای این مرز و بوم که باشی، چشم امید ایران زمینی و آینده را خواهی ساخت.
اینک جهان درونت را با آرامش و لبخند همیشگی‌ات زیباتر کن تا همچون ستاره‌ای بدرخشی.

ردیف	سؤال‌ها	شمارک
الف) معنی و مفهوم (۲/۵ نمره)	۱. معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
	الف) نام تو رخصت رویش است و طراوت	۰/۵
	ب) غنیمت شمر، جز حقیقت مجوی / که باری است فرصت، دگر بار نیست	۰/۷۵
	ج) نمی‌بینی که حکیم علیم در هر امری، آنچه به عمل آورده، همه موافق حکمت است؟	۰/۵
	د) غم مخور، فردا جاهیت خواهد بود، چنان که مقربان آسمان به تو نازند.	۰/۷۵
ب) معنای واژه (۱ نمره)	۲. در کدام یک از گزینه‌های زیر، واژگان مترادف دیده <u>نمی‌شود</u> ؟ ☐ الف) آماده امر و نهی و فرمان باش ☐ ب) مؤمن برای رهایی از گناه، بیش از گنجشک در قفس، تلاش می‌کند. ☐ ج) جانم از سرور و شادمانی لبریز می‌شود. ☐ د) دزد را کی زهره آن بود که گرد چادر او گردد؟ تو خود را مرنجان ای طرّار!	۰/۲۵
	۳. معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) از <u>کمند</u> آرزوها رست: ب) آفرینش همه <u>تنبیه</u> خداوند دل است: ج) من هرروز چیزی از سیاره و از <u>عزیمت</u> او می‌فهمیدم:	۰/۷۵

<p>۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵</p>	<p>۴. با توجه به بیت‌های داده‌شده به سؤال‌ها پاسخ دهید. «مپیچ از ره راست، بر راه کج به چشم بصیرت به خود درنگر همی دانه و خوشه، خروار شد الف) مفهوم کلی بیت دوم را بنویسید. ب) کدام بیت به ضرب‌المثل «قطره قطره جمع گردد، وانگهی دریا شود» اشاره دارد؟ ج) «از راه راست بر راه کج پیچیدن» چه مفهومی دارد؟</p>	
<p>۰/۲۵ ۰/۲۵</p>	<p>۵. متن زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید. «نعمت فراموشی در آدمی، اگر تأمل کنی، عظیم‌تر است از نعمت یادآوری. اگر فراموشی در آدمی نبود، هیچ کس از مصیبتی آرامش نمی‌یافت و کینه هیچ کس از سینه‌اش بیرون نمی‌شد و از هیچ یک از نعمت‌های دنیا بهره‌مند نمی‌شد؛ برای آنکه آسیب‌هایی که بر او وارد شده، همیشه در برابر او بود و امید نداشت که شخصی که دشمن اوست، از احوال او غافل گردد.» الف) کدام یک از نعمت‌ها، نسبت به دیگری برتری دارد؟ ب) کدام یک از بیت‌های زیر با متن بالا ارتباط مفهومی دارد؟ ۱) کمال است در نفس انسان، سخن / تو خود را به گفتار ناقص مکن ○ ۲) جهان چون زلف و خال و خط و ابروست / که هر چیزی به جای خویش نیکوست ○</p>	<p>ج) درک مطلب (۲/۵ نمره)</p>
<p>۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵</p>	<p>۶. در هر یک از عبارت‌های زیر منظور از قسمت‌های مشخص شده را بنویسید. الف) شاهزاده به سوی روباه بازگشت که با او وداع کند. <u>وداع بسیار اندوه‌بار بود.</u> ب) نقل است آن شب که رابعه <u>در وجود آمد.</u> ج) چه بسیارند کسانی که <u>لاف دوستی می‌زنند</u> اما در حقیقت، گرگ‌هایی در جامه گوسفندان هستند.</p>	
<p>۰/۱۵</p>	<p>۷. با توجه به ابیات زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «مکن کاری که بر پا، سنگت آيو / جهان با این فراخی، تنگت آيو چو فردا نامه خوانان نامه خوانند / تو وینی نامه خود، ننگت آيو» در بیت دوم به ترتیب منظور از «فردا» و «نامه‌خوانان» چیست؟ فردا: نامه‌خوانان:</p>	
<p>۰/۱۵ ۰/۱۵</p>	<p>۸. متن زیر را بخوانید و موارد خواسته‌شده را بیابید. «اگر فقط سه روز برای دیدن، فرصت داشته باشی، چطور از بینایی‌ات استفاده خواهی کرد؟ و با ظلمتی که در شب سوم نزدیک می‌شود و این که می‌دانی خورشید هرگز دوباره برای تو طلوع نخواهد کرد، چطور آن سه روز گرانبها را خواهی گذراند؟» الف) وابسته پسین: ب) فعل مضارع اخباری: ج) واژه مشتق: د) واژه مرکب:</p>	<p>د) دانش زبانی (۱/۵ نمره)</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>۹. در کدام گزینه قید وجود ندارد؟ الف) آرام از کوچه‌ها می‌گذشت. ○ ب) از دیدن ماه و ستارگان، درس خداشناسی می‌آموزم. ○</p>	
<p>۰/۲۵</p>	<p>۱۰. فعل «گفته بودم»، کدام یک از انواع فعل ماضی می‌باشد؟ الف) نقلی ○ ب) التزامی ○ ج) بعید ○</p>	

۰/۲۵	۱۱. در بیت زیر، آرایه تضاد را مشخص کنید. مپیچ از ره راست، بر راه کج / چو در هست، حاجت به دیوار نیست	هـ) دانش ادبی (۱/۵ نمره)
۰/۲۵	۱۲. کدام گزینه «پرسش انکاری» دارد؟ الف) چو بفروختی، از که خواهی خرید؟ / متاع جوانی به بازار نیست ب) تا چند منزوی، در کنج خلوتی؟ / در بسته تا به کی، در محبس تنی؟	
۰/۵	۱۳. «آقای رضایی دبیر دبیرستان «حافظ» قافیه و ردیف را این گونه آموزش داده است: «دوستان عزیزم، کلماتی که معمولاً در پایان مصراع‌ها یا بیت‌ها می‌آیند و در یک یا چند حرف با هم مشترکند، قافیه هستند و گاهی کلماتی با معنای کاملاً یکسان پس از قافیه عیناً تکرار می‌شوند که ردیف نام دارند.» با توجه به این موضوع، ردیف و قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. چشمه‌های خروشان تو را می‌شناسند / موج‌های پریشان تو را می‌شناسند قافیه: ردیف:	
۰/۵	۱۴. آرایه ادبی هر بیت را از کمانک مقابل، انتخاب نمایید. الف) پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد (تلمیح - جناس) ب) آسمان از شوق، دف می‌زد / شطّ خرّمشهر، کف می‌زد (تشبیه - تشخیص)	
۰/۲۵	۱۵. من کیستم؟ «من شاعر و نویسنده معروف ایرانی در قرن نهم هجری هستم. کتاب‌های بهارستان و هفت اورنگ از آثار معروف من به شمار می‌آید.»	و) تاریخ ادبیات (۱ نمره)
۰/۲۵	۱۶. هر قسمت را به شاعر یا نویسنده آن وصل کنید. (یک مورد اضافی است). الف) سازده کوچولو ○ ب) گلستان ○ ج) منطق الطیر ○ ۱- عطار نیشابوری ۲- آنتوان دوسنت اگزوپری ۳- سعدی ۴- ویکتور هوگو	
۱۰	جمع نمره‌ها	

لبخندتان همیشگی، دل‌های‌تان پر از آرامش

مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	سوالات امتحان هماهنگ کشوری درس: فارسی
تعداد صفحات: ۱	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	نام و نام خانوادگی: <u>کلید پیشنهادی دبیر</u>
کلید ارائه شده از سمت آموزش پرورش نیست و درون-مدرسه‌ای است.		دانش آموزان پایه نهم دوره اول متوسطه خرداد ماه ۱۴۰۳

ردیف	سوالات	بارم
۱	الف) آوردن نام تو، اجازه و جوازی برای رویدن و شادابی است. ب) جوانی را فرصتی مناسب بدان (از آن استفاده کن) که چیزی به جز راستی و حقیقت را جست‌جو نکنی (فقط راستی و حقیقت را جست‌وجو کنی) که این فرصت تنها یک‌بار است و چندبار تکرار نمی‌شود. ج) آیا این را نمی‌بینی که حکیم بسیار دانا (خداوند) در هر کاری، آنچه را که به وجود آورده است، همه‌شان در راستای حکمت و دانش [برای انسان] است. د) ناراحت و ناامید نباش، در آینده تو مقامی خواهی داشت، آن‌چنان که فرشتگان به تو افتخار می‌کنند.	۲.۵
۲	پاسخ صحیح «ب» است.	۰.۲۵
۳	الف) طناب، بند، رشته‌ای ضخیم ب) هوشیار ساختن / آگاه کردن ج) سفر کردن / رفتن / کوچ کردن	۰.۷۵
۴	الف) تا وجودت هنوز آلوده به گناه نشده، به خودشناسی بپرداز. ب) بیت آخر ج) کنایه از منحرف شدن دارد.	۰.۷۵
۵	الف) نعمت فراموشی نسبت به نعمت یادآوری برتری دارد. ب) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.	۰.۵
۶	الف) خدا حافظی سخت بود. ب) متولد شد. ج) ادعای دوستی می‌کنند.	۰.۷۵
۷	فردا: مجاز از روز قیامت نامه‌خوانان: مجاز از فرشتگان	۰.۵
۸	الف) گران‌بها / سوم ب) نزدیک می‌شود / می‌دانی ج) بینایی د) گران‌بها	۱
۹	در گزینه ۱، آرام قید است و در گزینه ۲ قید مشاهده نمی‌شود.	۰.۲۵
۱۰	گفته بودم، ماضی بعید است پس گزینه صحیح «ج» است.	۰.۲۵
۱۱	بین واژه‌های راست و کج و همچنین هست و نیست، آرایه معنوی تضاد مشاهده می‌شود.	۰.۲۵
۱۲	برسش در «الف» انکاری است.	۰.۲۵
۱۳	قافیه: خروشان / بریشان ردیف: تورا می‌شناسند.	۰.۵
۱۴	الف: تلمیح ب: تشخیص	۰.۵
۱۵	نورالدین عبدالرحمان جامی (نوشتن جامی کافی است).	۰.۲۵
۱۶	الف به ۲ ب به ۳ ج به ۱	۰.۷۵